## VILNIAUS UNIVERSITETAS MATEMATIKOS INFORMATIKOS FAKULTETAS INFORMATIKOS KATEDRA

# Tiesioginio ir atbulinio išvedimo laboratorinis darbas Java programavimo kalba

Laboratorinį darbą atliko: Laimonas Beniušis 4 kursas, Kompiuterių Mokslas 1 grupė

# **Turinys**

<u>[vadas</u>	
1 Semantinių grafų aprašymas.	3
2 Tiesioginis išvedimas	<u>4</u>
2.1 Pseodokodas	4
2.2 Java implementacija	4
2.3 Testai	5
2.3.1 Faktas konsekvente.	<u>5</u>
2.3.2 Čyras vs Negnevitsky; Čyras laimi	<u>7</u>
2.3.3 Čyras vs Negnevitsky; Negnevitsky laimi	9
2.3.4 Tikslas tarp faktų	11
2.3.5 Kelias neegzistuoja.	12
2.3.6 Negnevitsky pavyzdys (5 produkcijos, p.37)	13
3 Atbulinis išvedimas	<u>15</u>
3.1 Pseodokodas.	
3.2 Java implementacija	
3.3 Testai	
3.3.1 Užmirštama šaka	17
3.3.2 Devynios produkcijos D, C	
3.3.3 Devynios produkcijos C, D	20
3.3.4 Penkios produkcijos ir praleistas potikslis	23
3.3.5 Grafas su trumpu keliu.	24
3.3.6 Grafas su ilgu keliu	26
3.3.7 Trys alternatyvūs keliai	27
3.3.8 Trys alternatyvūs keliai ir nepasiekiamas tikslas.	29
3.3.9 Tikslas tarp faktų	30
3.3.10 Negnevitsky pavyzdys (5 produkcijos, p.39)	
4 UML klasių diagrama.	
5 Literatūros sarašas	33

## **Įvadas**

Šiame dokumente yra pateikiama tiesioginio išvedimo "Forward chaining"algoritmo realizacija. Užduoties tikslas yra su pradine globalia duomenų baze rasti produkcijų seką, su kuria bus pasiekiamas tikslas (terminalinė būsena). Pradiniai uždavinio duomenys yra:

- Produkcijų (taisyklių) sąrašas
- Faktų sąrašas
- Tikslas

Programa parašyta naudojant Java programavimo kalbą. Dokumente pateikiami programos įvestis, išvestis, veikimo principai, testų pavyzdžiai, semantiniai grafai.

Produkciją galima pritaikyti jeigu jos dešiniosios pusės duomenys sutampa su turimu tikslu. Terminalinė būsena pasiekiama tada, kai tikslas yra išvedamas iš reikiamų faktų arba, panaudojus visas produkcijas tikslas nebuvo pasiektas. Produkcijos yra tikrinamos paeiliui.

Atbulinis išvedimas naudoja rekursiją ir stato darbinės atminties steką. Iškviesdamas naują funkcijos "rėmą", turi atstatyti prieš tai buvusią būseną, neradus produkcijų kelio link tikslo.

# 1 Semantinių grafų aprašymas

Semantiniuose grafuose produkcijos (taisyklės) yra skaitomos iš viršaus į apačią ir iš kairės į dešinę.

<b>——</b>	Taisyklės pritaikymas
o	Taisyklė netaikoma, susidarė ciklas
<del></del>	Taisyklė netaikoma, nėra reikiamų produkcijų

## 2 Tiesioginis išvedimas

### 2.1 Pseodokodas

## 2.2 Java implementacija

```
goal – tikslas (String)
db – globali duomenų bazė (duoti faktai) (HashSet<String>)
currentFacts – globalios duomenų bazės papildinys (faktai gauti algoritmo metu) (HashSet<String>)
makeCol – funkcija, apjungianti kelis "konteinerius" į vieną HashSet
public boolean execute() {
    if (db.contains(goal)) return true;
    int i = 1;
    while (true) {
        int sizeBefore = makeCol(db, currentFacts).size();
        trace("\n" + i++ + " ITERATION");
        for (Rule rule : rules) {
             if (rule.flag1) {
   trace(rule + " skip, flag1");
             } else if (rule.flag2) {
                 trace(rule + " skip, flag2");
             } else {
                 boolean satisfied = true;
                 HashSet<String> newDB = makeCol(db, currentFacts);
                 for (String f : rule.left) {
                      if (!newDB.contains(f)) {
                          trace(rule + " skip, missing " + f);
                          satisfied = false;
                          break;
                      }
                 if (satisfied) {
                      if (newDB.contains(rule.right)) {
                          rule.flag2 = true;
                          trace(rule + " skip, consequent in DB");
                      } else {
                          results.add(rule.name);
                          currentFacts.add(rule.right);
                          newDB = makeCol(db, currentFacts);
                          rule.flag1 = true;
                          trace(rule + " apply, DB:" + newDB);
                          if (rule.right.equals(this.goal)) {
                              trace("Goal found, terminating");
                              return true;
                          }}}}
        if (sizeBefore == makeCol(db, currentFacts).size()) {
             trace("No new facts. Terminating");
             return false;
       }}}
```

## 2.3 Testai

## 2.3.1 Faktas konsekvente

**Ivestis** 

```
//Studentas Laimonas Beniušis, informatikos: kompiuterių mokslo studijų programa, 4 kursas, 1 grupė //1 testas. Faktas konsekvente.
//1) Taisyklės:
LA //R1: A -> L
KL //R2: L -> K
AD //R3: D -> A
MD //R4: D -> M
Z F B // R5: F, B -> Z
F C D // R6: C, D -> F
D A // R7: A -> D

//2) Faktai:
A B C
//3) Tikslas:
Z
```

```
PART 1. Data
        1) Rules:
                R1: [A] -> L
                R2: [L] -> K
                R3: [D] -> A
                R4: \lceil D \rceil \rightarrow M
                R5: [F, B] -> Z
                R6: [C, D] -> F
                R7: [A] -> D
        2) Given facts:
                A
                В
                \mathbf{C}
        3) Goal:
                Z
PART 2. Execution
```

### 1 ITERATION

R1:  $[A] \rightarrow L$  apply, DB: [A, B, C, L]

R2: [L] -> K apply, DB:[A, B, C, K, L]

R3:  $[D] \rightarrow A$  skip, missing D

R4: [D] -> M skip, missing D

R5:  $[F, B] \rightarrow Z$  skip, missing F

R6:  $[C, D] \rightarrow F$  skip, missing D

R7: [A] -> D apply, DB: [A, B, C, D, K, L]

### 2 ITERATION

R1:  $[A] \rightarrow L \text{ skip, flag1}$ 

R2: [L] -> K skip, flag1

R3: [D] -> A skip, consequent in DB

R4: [D] -> M apply, DB: [A, B, C, D, K, L, M]

R5:  $[F, B] \rightarrow Z$  skip, missing F

R6: [C, D] -> F apply, DB: [A, B, C, D, F, K, L, M]

R7: [A] -> D skip, flag1

### 3 ITERATION

R1:  $[A] \rightarrow L \text{ skip, flag1}$ 

R2: [L] -> K skip, flag1

R3: [D] -> A skip, flag2

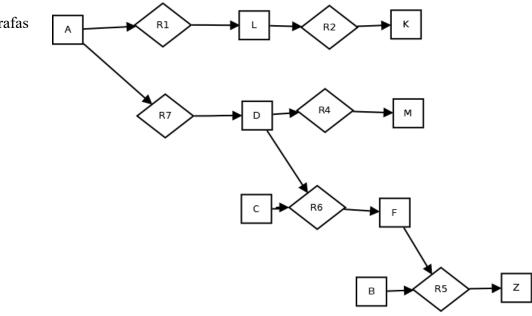
R4: [D] -> M skip, flag1

R5: [F, B] -> Z apply, DB: [A, B, C, D, F, Z, K, L, M]

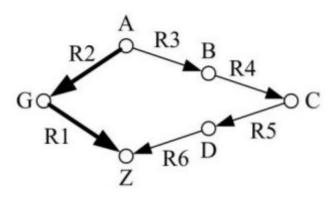
Goal found, terminating

### PART 3. Results

- 1) Z was deduced
- 2) Path: [R1, R2, R7, R4, R6, R5]



# 2.3.2 Čyras vs Negnevitsky; Čyras laimi



## **Įvestis**

```
//Studentas Laimonas Beniušis, informatikos: kompiuterių mokslo studijų programa, 4 kursas, 1 grupė //2 testas. Čyras vs Negnevitsky; Čyras laimi //1) Taisyklės:

Z G // R1: G -> Z
G A // R2: A -> G
B A // R3: A -> B
C B // R4: B -> C
D C // R5: C -> D
Z D // R6: D -> Z

//2) Faktai:

A

//3) Tikslas:
Z
```

```
PART 1. Data

1) Rules:

R1: [G] -> Z

R2: [A] -> G

R3: [A] -> B

R4: [B] -> C

R5: [C] -> D

R6: [D] -> Z

2) Given facts:

A

3) Goal:

Z
```

### PART 2. Execution

### 1 ITERATION

R1:  $[G] \rightarrow Z$  skip, missing G

R2: [A] -> G apply, DB:[A, G]

R3: [A] -> B apply, DB:[A, B, G]

R4: [B] -> C apply, DB:[A, B, C, G]

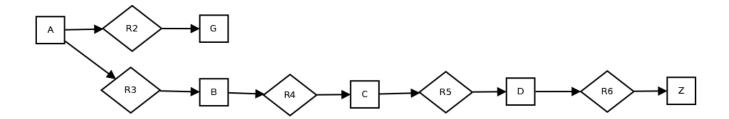
R5: [C] -> D apply, DB:[A, B, C, D, G]

R6: [D] -> Z apply, DB: [A, B, C, D, G, Z]

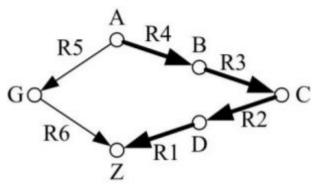
Goal found, terminating

## PART 3. Results

- 1) Z was deduced
- 2) Path: [R2, R3, R4, R5, R6]



# 2.3.3 Čyras vs Negnevitsky; Negnevitsky laimi



## **Įvestis**

```
//Studentas Laimonas Beniušis, informatikos: kompiuterių mokslo studijų programa, 4 kursas, 1 grupė //3 testas. Čyras vs Negnevitsky; Negnevitsky laimi //1) Taisyklės:

Z D // R1: D -> Z

D C // R2: C -> D

C B // R3: B -> C

B A // R4: A -> B

G A // R5: A -> G

Z G // R6: G -> Z

//2) Faktai:

A

//3) Tikslas:

Z
```

```
PART 1. Data

1) Rules:

R1: [D] -> Z

R2: [C] -> D

R3: [B] -> C

R4: [A] -> B

R5: [A] -> G

R6: [G] -> Z

2) Given facts:

A

3) Goal:

Z
```

### PART 2. Execution

## 1 ITERATION

R1: [D] -> Z skip, missing D

R2: [C] -> D skip, missing C

R3: [B] -> C skip, missing B

R4: [A] -> B apply, DB: [A, B]

R5: [A] -> G apply, DB:[A, B, G]

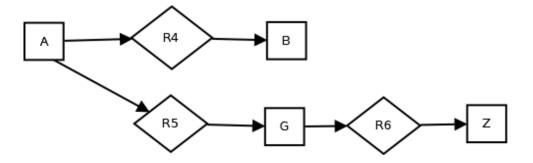
R6: [G] -> Z apply, DB:[A, B, G, Z]

Goal found, terminating

## PART 3. Results

1) Z was deduced

2) Path: [R4, R5, R6]



## 2.3.4 Tikslas tarp faktų

**Į**vestis

//Studentas Laimonas Beniušis, informatikos: kompiuterių mokslo studijų programa, 4 kursas, 1 grupė
//4 testas. Tikslas tarp faktų
//1) Taisyklės:
Z A // R1: A -> Z

//2) Faktai:
A Z

//3) Tikslas:
Z

Išvestis

PART 1. Data
1) Rules:

PART 1. Data
1) Rules:
R1: [A] -> Z
2) Given facts:
A
Z

3) Goal: 7

PART 2. Execution

PART 3. Results
1) Z was given

Semantinis grafas

Α

Z

## 2.3.5 Kelias neegzistuoja

**Ivestis** 

```
//Studentas Laimonas Beniušis, informatikos: kompiuterių mokslo studijų programa, 4 kursas, 1 grupė
//5 testas. Kelias neegzistuoja
//1) Taisyklės:
B A // R1: A -> B
Z C // R2: C -> Z

//2) Faktai:
A

//3) Tikslas:
Z
```

Išvestis

```
PART 1. Data
```

1) Rules:

R1: [A] -> B R2: [C] -> Z

2) Given facts:

Α

3) Goal:

 $\mathbf{Z}$ 

PART 2. Execution

1 ITERATION

R1: [A] -> B apply, DB:[A, B] R2: [C] -> Z skip, missing C

2 ITERATION

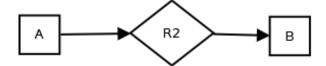
R1:  $[A] \rightarrow B$  skip, flag1

R2: [C] -> Z skip, missing C

No new facts. Terminating

PART 3. Results

1) Z was not deduced



## 2.3.6 Negnevitsky pavyzdys (5 produkcijos, p.37)

**Ivestis** 

```
//Studentas Laimonas Beniušis, informatikos: kompiuterių mokslo studijų programa, 4 kursas, 1 grupė //6 testas. Negnevitsky pavyzdys (5 produkcijos, p.37)
//1) Taisyklės:

Z Y D // R1: Y, D -> Z

Y X B E // R2: X, B, E -> Y

X A // R3: A -> X

L C // R4: C -> L

N L M // R5: L, M -> N

//2) Faktai:

A B C D E

//3) Tiklas:

Z
```

```
PART 1. Data
        1) Rules:
                R1: [Y, D] -> Z
               R2: [X, B, E] -> Y
                R3: [A] -> X
                R4: [C] -> L
               R5: [L, M] -> N
        2) Given facts:
                A
                В
                \mathbf{C}
               D
                Е
        3) Goal:
                Z
PART 2. Execution
1 ITERATION
R1: [Y, D] \rightarrow Z skip, missing Y
R2: [X, B, E] \rightarrow Y skip, missing X
R3: [A] \rightarrow X apply, DB: [A, B, C, D, E, X]
R4: [C] -> L apply, DB: [A, B, C, D, E, X, L]
R5: [L, M] \rightarrow N skip, missing M
```

## 2 ITERATION

R1:  $[Y, D] \rightarrow Z$  skip, missing Y

R2: [X, B, E] -> Y apply, DB:[A, B, C, D, E, X, Y, L]

R3: [A] -> X skip, flag1

R4: [C] -> L skip, flag1

R5:  $[L, M] \rightarrow N$  skip, missing M

## **3 ITERATION**

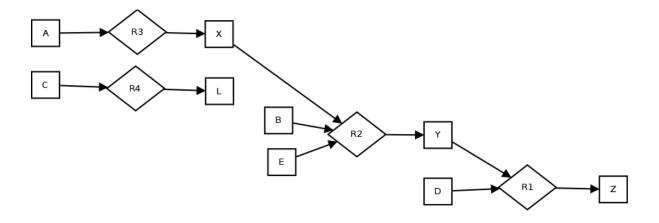
R1:  $[Y, D] \rightarrow Z$  apply, DB:[A, B, C, D, E, X, Y, Z, L]

Goal found, terminating

## PART 3. Results

1) Z was deduced

2) Path: [R3, R4, R2, R1]



## 3 Atbulinis išvedimas

### 3.1 Pseodokodas

```
BackwardChain(G)

if( G yra darbinėje atmintyje ) return true

if( nėra tokios taisyklės su konsekventu, kuris sutaptu su G ) return false

for each rule {

        if( taisyklės konsekventas sutampa su G) {

            if ( visos pasirinktos taisykles prielados p BackwardChain(p) = true ) {

                return true
            }

        }
}

return false
```

## 3.2 Java implementacija

```
g - tikslas (String)
db – globali duomenų bazė (duoti faktai) (HashSet<String>)
currentFacts – globalios duomenų bazės papildinys (faktai gauti algoritmo metu) (HashSet<String>)
makeCol – funkcija, apjungianti kelis "konteinerius" į vieną HashSet
correntGoals - tikslų sąrašas, saugantis nuo ciklų susidarymo, pradinis sąrašas yra tuščias
recFrame – rekursijos skaitliukas
private boolean bc(String g, LinkedList<String> currentGoals) {
    if (db.contains(g)) {
        return true;
    boolean relevantRule = false;
    Object cloneFacts = currentFacts.clone();
    Object cloneResults = results.clone();
    for (Rule rule : rules) {
        if (rule.right.equals(g)) {
             relevantRule = true;
             boolean found = true;
             trace(format(g, "Find " + rule + ". New goals:" + rule.left));
             for (String f : rule.left) {
                 if (db.contains(f))
                      trace(format(f, "Fact was given, DB:" + db));
                 } else {
                         (currentFacts.contains(f)) {
                      if
                          HashSet<String> newDB = makeCol(db, currentFacts);
                          trace(format(f, "Fact was deduced, DB:" + newDB));
                      } else {
                          if (currentGoals.contains(f)) {
                              trace(format(f, "Cycle detected, Backtracking. FAIL."));
                              found = false;
                              break;
                          currentGoals.addLast(f);
                          this.recFrame++;
                          found = bc(f, currentGoals);
                          this.recFrame--;
                          currentGoals.pollLast();
                          if (!found) {
                              break;
```

```
if (currentFacts.contains(this.goal)) {
                               return true;
                      }
                 }
             if (found) {
                 results.add(rule.name);
                 currentFacts.add(rule.right);
                 HashSet<String> newDB = makeCol(db, currentFacts);
trace(format(g, "New Fact added, DB:" + newDB + ", Backtracking. OK"));
                 return true;
        }
        currentFacts = (HashSet<String>) cloneFacts;
        results = (LinkedList<String>) cloneResults;
    if (relevantRule) {
        trace(format(g, "No more rules to deduce it. Backtracking. FAIL"));
    } else {
        trace(format(g, "No rules to deduce it. Backtracking. FAIL"));
    return false;
}
```

### 3.3 Testai

### 3.3.1 Užmirštama šaka

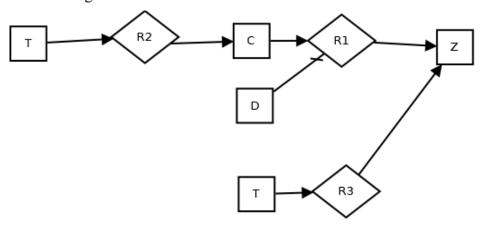
**Ivestis** 

```
//Studentas Laimonas Beniušis, informatikos: kompiuterių mokslo studijų programa, 4 kursas, 1 grupė //1 testas. Užmirštama šaka. //1) Taisyklės: Z C D // R1: C, D -> Z C T // R2: T -> C Z T // R3: T -> Z //2) Faktai: T //3) Tikslas: Z
```

<u>Išvestis</u>

```
PART 1. Data
       1) Rules:
              R1: [C, D] \rightarrow Z
              R2: [T] -> C
              R3: [T] -> Z
       2) Given facts:
              T
       3) Goal:
              Z
PART 2. Execution
  1) .. Goal Z. Find R1: [C, D] -> Z. New goals: [C, D]
  2) .... Goal C. Find R2: [T] -> C. New goals: [T]
  3) .... Goal T. Fact was given, DB:[T]
  4) .... Goal C. New Fact added, DB:[C, T], Backtracking. OK
  5) .... Goal D. No rules to deduce it. Backtracking. FAIL
  6) .. Goal Z. Find R3: [T] -> Z. New goals: [T]
  7) .. Goal T. Fact was given, DB:[T]
  8) .. Goal Z. New Fact added, DB:[T, Z], Backtracking. OK
PART 3. Results
       1) Z was deduced
       2) Path: [R3]
```

Semantinis grafas



## 3.3.2 Devynios produkcijos D, C

**Į**vestis

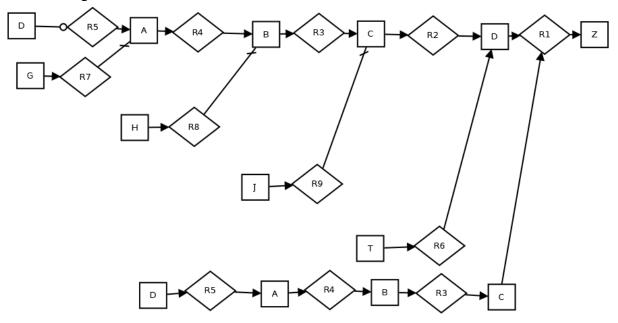
```
//Studentas Laimonas Beniušis, informatikos: kompiuterių mokslo studijų programa, 4 kursas, 1 grupė
//2 testas. Devynios produkcijos D, C.
//1) Taisyklės:
ZDC//R1:D,C\rightarrow Z
DC // R2: C \rightarrow D
C B // R3: B -> C
BA // R4: A -> B
AD // R5: D -> A
DT // R6: T -> D
AG // R7: G -> A
B H // R8: H -> B
C J // R9: J -> C
//2) Faktai:
T
//3) Tikslas:
Z
```

```
PART 1. Data
1) Rules:
R1: [D, C] -> Z
R2: [C] -> D
R3: [B] -> C
R4: [A] -> B
R5: [D] -> A
R6: [T] -> D
```

```
R7: [G] -> A
              R8: [H] -> B
              R9: [J] -> C
       2) Given facts:
              T
       3) Goal:
              Z
PART 2. Execution
  1) .. Goal Z. Find R1: [D, C] -> Z. New goals:[D, C]
  2) .... Goal D. Find R2: [C] -> D. New goals:[C]
  3) ..... Goal C. Find R3: [B] -> C. New goals: [B]
  4) ...... Goal B. Find R4: [A] -> B. New goals: [A]
  5) .......... Goal A. Find R5: [D] -> A. New goals: [D]
  6) ......... Goal D. Cycle detected, Backtracking. FAIL.
  7) .......... Goal A. Find R7: [G] -> A. New goals:[G]
  8) ...... Goal G. No rules to deduce it. Backtracking. FAIL
  9) ......... Goal A. No more rules to deduce it. Backtracking. FAIL
  10) ...... Goal B. Find R8: [H] -> B. New goals:[H]
  11) ......... Goal H. No rules to deduce it. Backtracking. FAIL
  12) ...... Goal B. No more rules to deduce it. Backtracking. FAIL
  13) ..... Goal C. Find R9: [J] -> C. New goals:[J]
  14) ...... Goal J. No rules to deduce it. Backtracking. FAIL
  15) ..... Goal C. No more rules to deduce it. Backtracking. FAIL
  16) .... Goal D. Find R6: [T] -> D. New goals:[T]
  17) .... Goal T. Fact was given, DB:[T]
  18) .... Goal D. New Fact added, DB:[T, D], Backtracking. OK
 19) .... Goal C. Find R3: [B] -> C. New goals: [B]
 20) ..... Goal B. Find R4: [A] -> B. New goals: [A]
 21) ....... Goal A. Find R5: [D] -> A. New goals: [D]
 22) ...... Goal D. Fact was deduced, DB:[T, D]
 23) ...... Goal A. New Fact added, DB:[A, T, D], Backtracking. OK
 24) ..... Goal B. New Fact added, DB:[A, B, T, D], Backtracking. OK
 25) .... Goal C. New Fact added, DB:[A, B, C, T, D], Backtracking. OK
 26) .. Goal Z. New Fact added, DB:[A, B, C, T, D, Z], Backtracking. OK
PART 3. Results
```

- 1) Z was deduced
- 2) Path: [R6, R5, R4, R3, R1]

## Semantinis grafas



# 3.3.3 Devynios produkcijos C, D

## **Į**vestis

```
//Studentas Laimonas Beniušis, informatikos: kompiuterių mokslo studijų programa, 4 kursas, 1 grupė
//3 testas. Devynios produkcijos C, D.
//1) Taisyklės:
Z \stackrel{\frown}{C} D // R1: C, D \rightarrow Z
D C // R2: C -> D
C B // R3: B -> C
B A // R4: A -> B
AD // R5: D -> A
D T // R6: T -> D
AG // R7: G -> A
BH // R8: H-> B
C J // R9: J -> C
//2) Faktai:
T
//3) Tikslas:
Z
```

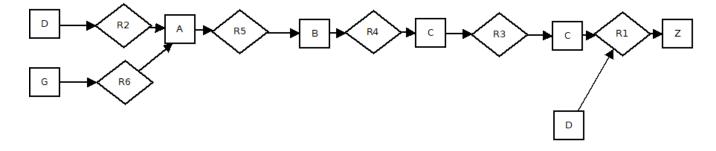
```
PART 1. Data
1) Rules:
R1: [C, D] -> Z
R2: [C] -> D
```

```
R3: [B] -> C
              R4: [A] -> B
              R5: [D] -> A
              R6: [T] -> D
              R7: [G] -> A
              R8: [H] -> B
              R9: [J] -> C
       2) Given facts:
              Т
       3) Goal:
PART 2. Execution
  1) .. Goal Z. Find R1: [C, D] -> Z. New goals: [C, D]
  2) .... Goal C. Find R3: [B] -> C. New goals:[B]
  3) ..... Goal B. Find R4: [A] -> B. New goals: [A]
  4) ...... Goal A. Find R5: [D] -> A. New goals: [D]
  5) .......... Goal D. Find R2: [C] -> D. New goals:[C]
  6) ...... Goal C. Cycle detected, Backtracking. FAIL.
  7) ......... Goal D. Find R6: [T] -> D. New goals:[T]
  8) ......... Goal T. Fact was given, DB:[T]
  9) ......... Goal D. New Fact added, DB:[T, D], Backtracking. OK
  10) ....... Goal A. New Fact added, DB:[A, T, D], Backtracking. OK
  11) ..... Goal B. New Fact added, DB:[A, B, T, D], Backtracking. OK
  12) .... Goal C. New Fact added, DB:[A, B, C, T, D], Backtracking. OK
  13) .. Goal D. Fact was deduced, DB:[A, B, C, T, D]
```

### PART 3. Results

- 1) Z was deduced
- 2) Path: [R6, R5, R4, R3, R1]

14) .. Goal Z. New Fact added, DB:[A, B, C, T, D, Z], Backtracking. OK



## 3.3.4 Penkios produkcijos ir praleistas potikslis

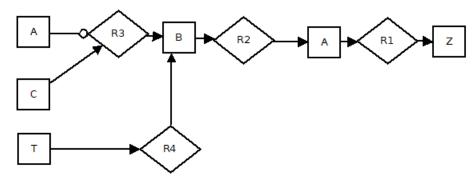
**Ivestis** 

PART 3. Results

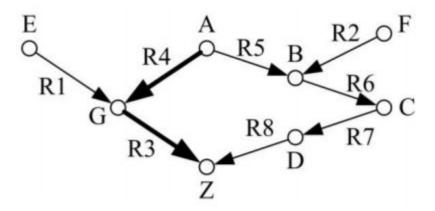
```
//Studentas Laimonas Beniušis, informatikos: kompiuterių mokslo studijų programa, 4 kursas, 1 grupė
//4 testas. Penkios produkcijos ir praleistas potikslis.
//1) Taisyklės:
ZA // R1: A -> Z
A B // R2: B -> A
B A C // R3: A, C -> B
B T // R4: T -> B
C T // R5: T -> C
//2) Faktai:
Т
//3) Tikslas:
Z
Išvestis
PART 1. Data
       1) Rules:
               R1: [A] -> Z
              R2: [B] -> A
               R3: [A, C] -> B
               R4: [T] -> B
              R5: [T] -> C
       2) Given facts:
               T
       3) Goal:
               Z
PART 2. Execution
   1) .. Goal Z. Find R1: [A] -> Z. New goals: [A]
  2) .... Goal A. Find R2: [B] -> A. New goals: [B]
  3) ..... Goal B. Find R3: [A, C] -> B. New goals: [A, C]
  4) ..... Goal A. Cycle detected, Backtracking. FAIL.
  5) ..... Goal B. Find R4: [T] -> B. New goals:[T]
  6) ..... Goal T. Fact was given, DB:[T]
   7) ..... Goal B. New Fact added, DB:[B, T], Backtracking. OK
  8) .... Goal A. New Fact added, DB:[A, B, T], Backtracking. OK
  9) .. Goal Z. New Fact added, DB:[A, B, T, Z], Backtracking. OK
```

- 1) Z was deduced
- 2) Path: [R4, R2, R1]

## Semantinis grafas



## 3.3.5 Grafas su trumpu keliu



## Įvestis

//Studentas Laimonas Beniušis, informatikos: kompiuterių mokslo studijų programa, 4 kursas, 1 grupė //5 testas. Grafas su trumpu keliu.

//1) Taisyklės:

G E // R1: E -> G

B F // R2: F -> B

Z G // R3: G -> Z

G A // R4: A -> G

B A // R5: A -> B

C B // R6: B -> C

D C // R7: C -> D

Z D // R8: D -> Z

//2) Faktai:

A

```
//3) Tikslas:
Z
```

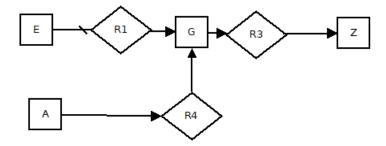
### Išvestis

# PART 1. Data 1) Rules: R1: [E] -> GR2: [F] -> B R3: [G] -> ZR4: [A] -> GR5: [A] -> BR6: [B] -> CR7: [C] -> DR8: [D] -> Z2) Given facts: A 3) Goal: $\mathbf{Z}$ PART 2. Execution 1) .. Goal Z. Find R3: [G] -> Z. New goals:[G] 2) .... Goal G. Find R1: [E] -> G. New goals: [E] 3) ..... Goal E. No rules to deduce it. Backtracking. FAIL 4) .... Goal G. Find R4: [A] -> G. New goals: [A] 5) .... Goal A. Fact was given, DB:[A] 6) .... Goal G. New Fact added, DB:[A, G], Backtracking. OK

## PART 3. Results

- 1) Z was deduced
- 2) Path: [R4, R3]

## Semantinis grafas



7) .. Goal Z. New Fact added, DB:[A, G, Z], Backtracking. OK

## 3.3.6 Grafas su ilgu keliu

## **Ivestis**

```
//Studentas Laimonas Beniušis, informatikos: kompiuterių mokslo studijų programa, 4 kursas, 1 grupė //6 testas. Grafas su ilgu keliu. //1) Taisyklės:

B F // R1: F -> B

G E // R2: E -> G

Z D // R3: D -> Z

D C // R4: C -> D

C B // R5: B -> C

B A // R6: A -> B

G A // R7: A -> G

Z G // R8: G -> Z

//2) Faktai:

A

//3) Tikslas:

Z
```

```
PART 1. Data

1) Rules:

R1: [F] -> B

R2: [E] -> G

R3: [D] -> Z

R4: [C] -> D

R5: [B] -> C

R6: [A] -> B

R7: [A] -> G

R8: [G] -> Z

2) Given facts:

A

3) Goal:

Z

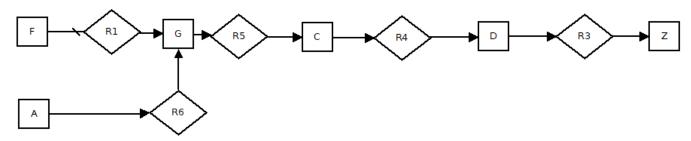
PART 2. Execution
```

- 1) .. Goal Z. Find R3: [D] -> Z. New goals: [D]
- 2) .... Goal D. Find R4: [C] -> D. New goals:[C]
- 3) ..... Goal C. Find R5: [B] -> C. New goals: [B]
- 4) ...... Goal B. Find R1: [F] -> B. New goals:[F]
- 5) ......... Goal F. No rules to deduce it. Backtracking. FAIL
- 6) ....... Goal B. Find R6: [A] -> B. New goals: [A]
- 7) ...... Goal A. Fact was given, DB:[A]
- 8) ...... Goal B. New Fact added, DB:[A, B], Backtracking. OK
- 9) ..... Goal C. New Fact added, DB:[A, B, C], Backtracking. OK
- 10) .... Goal D. New Fact added, DB:[A, B, C, D], Backtracking. OK
- 11) .. Goal Z. New Fact added, DB:[A, B, C, D, Z], Backtracking. OK

### PART 3. Results

- 1) Z was deduced
- 2) Path: [R6, R5, R4, R3]

## Semantinis grafas



## 3.3.7 Trys alternatyvūs keliai

### **Ivestis**

//Studentas Laimonas Beniušis, informatikos: kompiuterių mokslo studijų programa, 4 kursas, 1 grupė //7 testas. Trys alternatyvūs keliai. //1) Taisyklės:

Z A // R1: A -> Z

Z B // R2: B -> Z

Z C // R3: C -> Z

//2) Faktai:

C

//3) Tikslas:

Z

## Išvestis

## PART 1. Data

1) Rules:

R1: [A] -> Z R2: [B] -> Z R3: [C] -> Z

2) Given facts:

 $\mathbf{C}$ 

3) Goal:

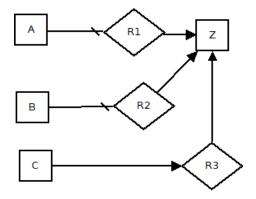
Z

### PART 2. Execution

- 1) .. Goal Z. Find R1: [A] -> Z. New goals: [A]
- 2) .... Goal A. No rules to deduce it. Backtracking. FAIL
- 3) .. Goal Z. Find R2: [B] -> Z. New goals: [B]
- 4) .... Goal B. No rules to deduce it. Backtracking. FAIL
- 5) .. Goal Z. Find R3: [C] -> Z. New goals: [C]
- 6) .. Goal C. Fact was given, DB:[C]
- 7) .. Goal Z. New Fact added, DB:[C, Z], Backtracking. OK

## PART 3. Results

- 1) Z was deduced
- 2) Path: [R3]



## 3.3.8 Trys alternatyvūs keliai ir nepasiekiamas tikslas

**Ivestis** 

```
//Studentas Laimonas Beniušis, informatikos: kompiuterių mokslo studijų programa, 4 kursas, 1 grupė //8 testas. Trys alternatyvūs keliai ir nepasiekiamas tikslas.
//1) Taisyklės:

Z A D // R1: A, D -> Z

Z B D // R2: B, D -> Z

Z C D // R3: C, D -> Z

Y C E // R4: C, E -> Y

//2) Faktai:

C D

//3) Tikslas:
Y
```

Išvestis

```
PART 1. Data
```

1) Rules:

R1: [A, D] -> Z R2: [B, D] -> Z R3: [C, D] -> Z R4: [C, E] -> Y

2) Given facts:

C

D

3) Goal:

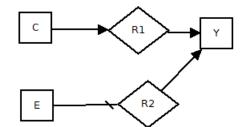
Y

## PART 2. Execution

- 1) .. Goal Y. Find R4: [C, E] -> Y. New goals:[C, E]
- 2) .. Goal C. Fact was given, DB:[C, D]
- 3) .... Goal E. No rules to deduce it. Backtracking. FAIL
- 4) .. Goal Y. No more rules to deduce it. Backtracking. FAIL

### PART 3. Results

1) Y was not deduced



## 3.3.9 Tikslas tarp faktų

**Į**vestis

//Studentas Laimonas Beniušis, informatikos: kompiuterių mokslo studijų programa, 4 kursas, 1 grupė
//9 testas. Tikslas tarp faktų
//1) Taisyklės:
Z A // R1: A -> Z

//2) Faktai:
A Z

//3) Tikslas:
Z

Išvestis

PART 1. Data

1) Rules:

R1: [A] -> Z

2) Given facts:

 $\frac{A}{Z}$ 

3) Goal:

 $\mathbf{Z}$ 

PART 2. Execution

PART 3. Results

1) Z was given

Semantinis grafas

Α

Ζ

## 3.3.10 Negnevitsky pavyzdys (5 produkcijos, p.39)

**Ivestis** 

```
//Studentas Laimonas Beniušis, informatikos: kompiuterių mokslo studijų programa, 4 kursas, 1 grupė //10 testas. Negnevitsky pavyzdys (5 produkcijos, p.39)
//1) Taisyklės:

Z Y D // R1: Y, D -> Z

Y X B E // R2: X, B, E -> Y

X A // R3: A -> X

L C // R4: C -> L

N L M // R5: L, M -> N

//2) Faktai:

A B C D E

//3) Tikslas:

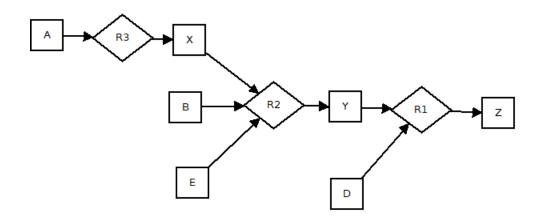
Z
```

```
PART 1. Data
       1) Rules:
               R1: [Y, D] -> Z
               R2: [X, B, E] \rightarrow Y
               R3: [A] -> X
               R4: [C] -> L
               R5: [L, M] -> N
       2) Given facts:
               A
               В
               \mathbf{C}
               D
               E
       3) Goal:
               Z
PART 2. Execution
  1) .. Goal Z. Find R1: [Y, D] \rightarrow Z. New goals: [Y, D]
  2) .... Goal Y. Find R2: [X, B, E] -> Y. New goals: [X, B, E]
  3) ..... Goal X. Find R3: [A] -> X. New goals: [A]
  4) ..... Goal A. Fact was given, DB:[A, B, C, D, E]
  5) ..... Goal X. New Fact added, DB:[A, B, C, D, E, X], Backtracking. OK
  6) .... Goal B. Fact was given, DB:[A, B, C, D, E]
```

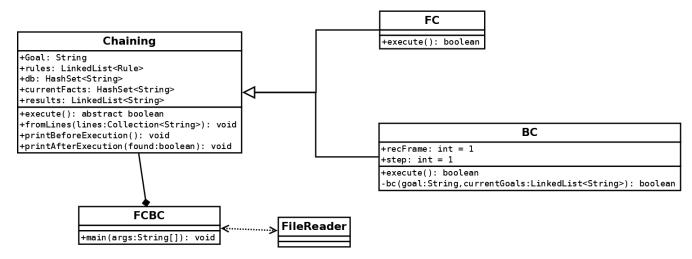
- 7) .... Goal E. Fact was given, DB:[A, B, C, D, E]
- 8) .... Goal Y. New Fact added, DB:[A, B, C, D, E, X, Y], Backtracking. OK
- 9) .. Goal D. Fact was given, DB:[A, B, C, D, E]
- 10) .. Goal Z. New Fact added, DB:[A, B, C, D, E, X, Y, Z], Backtracking. OK

## PART 3. Results

- 1) Z was deduced
- 2) Path: [R3, R2, R1]



# 4 UML klasių diagrama



# 5 Literatūros sąrašas

- $1.\ V.\ \check{C}yras\ , Intelektualios\ sistemos``.\ http://www.mif.vu.lt/\sim cyras/AI/konspektas-intelektualios-sistemos.pdf$
- 2. M. Negnevitsky "Artificial Intelligence. A Guide to Intelligent Systems", Pearson Education Limited, Harlow, 2005.